Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

IL-PULIZIJA (SPETTUR NICHOLAS VELLA) V. MELVIN MONTESIN (KI. 62690M)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

17/01/2023

IL-QORTI,

Rat l-imputazzjonijiet segwenti li nħarġu kontra l-imputat:

Taħrika ta' Kawża: **PULIŻIJA** Lil: **MELVIN MONTESIN (62690M)** Vettura: **BBX974 BMW**
Billi int akkużat talli fid-data, ħin u post hawn imsemmi
Data u Ħin: **Nhar it-30/6/2019 ghal habta ta`23:00hrs**

Post: **TRIQ SANT`ANTNIN** Lokalita': **MARSASKALA**

(1) Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra b`mod perikoluz (Kap 65 Artiklu 15 (1 (a), 2))

(2) Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra b`nuqqas ta kont (Kap 65 Artiklu 15 (1 (a), 2))

(3) Soqt vettura bil-mutur jew vettura ohra bi traskuragni (Kap 65 Artiklu 15 (1) (a), (3))

(4) Soqt, gieghelt jew hallejt vettura bil-mutur tinsaq minghajr il-pjanci tan-numri tar-registrazzjoni fuq in-naha ta` quddiem u/jew ta` wara tal-vettura (L.S. 368.02 Artiklu 32 (4))

(5) Waqt li kont qed issuq l-imsemmija vettura, inqast li tezercita l-kura u attenzjoni xierqa u turi l intenzjoni tieghek b`sinjal meta kont ser tbiddel id-direzzjoni tieghek jew taqbez vettura, ziemel jew frat (L.S. 65.11 Artiklu 75)

(6) Waqt li kont qed issuq l-imsemmija vettura, inqast li zzomm fuq in-naha tax-xellug tat-triq u qbizt xi vettura ohra, ziemel jew frat, f`passaggi tat-traffiku mhux espressament immarkati ghalhekk, minghajr ma` ezercitajt il-kura u l-attenzjoni xierqa bl-intenzjonijiet tieghek (L.S. 65.11 Artiklu 75)

(7) Bhala persuna inti sirt recediv b`sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) datata 17/2/2015 u 6/11/2018 mill- MAGST.DR.F.DEPASQUALE LL.D liema sentenza saret definita u ma tistax tigi mibdula. (Kap 9 Artiklu 49, 50)

(8) Waqt li kont qed issuq l-imsemmija vettura, eccedejt il-limitu ta` velocita (L.S. 65.11 Artiklu 127)

Semgħet u rat ix-xhieda miġjuba quddiemha u ċioe ix-xhieda ta' PC 282 Adrian Mackay (affidavit), PC 868 Russell Psaila (affidavit), Stephen Cachia (Transport Malta), Yesenia Maria Pace (Deputar Reġistratur) u tal-imputat innifsu.

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-Prosekuzzjoni u tad-Difiża.

Rat l-atti proċesswali.

Qed tagħti din is-

Sentenza

Imputazzjonijiet numru wieħed (1), tnejn (2) u tlieta (3)

Mill-affidavits ta' PC 282 Adrian Mackay u PC 868 Russell Psaila, u minkejja dak li sostna l-imputat fix-xhieda tiegħu, jirriżulta lill-Qorti illi fid-data, ħin u lok indikati fil-komparixxi l-imputat waqt li kien qed isuq il-vettura BMW bin-numru ta' reġistrazzjoni BBX974 għamel manuvra ta' *overtaking* b'mod illi qabeż madwar ħames vetturi inkluż waħda li fiha kien hemm PC 282 uc PC 868 u għadda b'veloċita qawwija tant illi l-Pulizija ħassew il-vettura tagħhom tiċċaqlaq.

L-ewwel, it-tieni u t-tielet imputazzjonijiet huma li l-imputat saq bi traskuraġni, b'nuqqas ta' kont u b'mod perikoluż rispettivament. L- Artikolu 15(1)(a) tal-Ordinanza dwar ir-Regolament tat-Traffiku (Kap. 65) jipprovdi hekk:

"15. (1) Kull min -

(a) isuq vettura bil-mutur ... b'nuqqas ta' kont, bi traskuraġni, jew b'mod perikoluż,... ikun ħati ta' reat u jeħel, meta jinsab hekk ħati, il-piena tal-multa ta' mhux iżjed minn elf u mitejn euro (€1,200) jew tal-priġunerija ta' mhux iżjed minn sena."

Imbagħad l-Artikoli 15(2) u (3) jipprovdu illi:

"(2) Meta r-reat ikun jikkonsisti f'sewqan ta' vettura bil-mutur jew vettura oħra bi traskuraġni kbira jew b'mod perikoluż, il-qorti, b'żieda tal-piena taħt is-subartikolu (1), għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb liċenza tas-sewqan, f 'każ tal-ewwel kundanna, għal żmien ta' mhux anqas minn tliet xhur, u f'każ tat-tieni kundanna jew kundanna oħra wara għal żmien ta' mhux anqas minn sena.

> **‘(3) Fil-każ ta’ kull reat ieħor taħt is-subartikolu (1) il-qorti b’żieda għall-piena skont dak is-subartikolu, għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal żmien ta’ mhux anqas minn tmint ijiem”**

Dwar il-provi ta’ sewqan b’mod traskurat, bla kont u b’mod perikoluż, il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet qalet fis-sentenza moghtija nhar is-6 ta' Mejju, 1997 fl-ismijiet ‘**Il-Pulizija vs Alfred Mifsud**’ illi:

> ***“Sewqan traskurat (negligent driving) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragjonevoli, prudenti, kompetenti u ta' esperjenza. Bhala regola l-ksur ta' regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita’ ta' sewqan ta' dak li jkun, jammonta ukoll ghal sewqan traskurat…sewqan bla kont hu sewqan bi traskuragni kbira u tinkludi kazijiet fejn wiehed deliberament jiehu riskji fis-sewqan li m'ghandux jiehu minhabba l-probabilta ta' hsara li tista tirrizulta lil terzi … sewqan perikoluz jirrekjedi li fil-kaz partikolari s-sewqan kien ta' perikolu ghal terzi.”***

L-Artikolu 15(1)(a) tal-Kap. 65 jirreferi għal sewqan b’nuqqas ta’ kont, bi traskuraġni, jew b’mod perikoluż. It-test Ingliż tal-liġi jirreferi għal sewqan “*in a reckless, negligent or dangerous manner*”. Pero l-Artikolu 15(2) imbagħad jirreferi għal sewqan “bi traskuraġni kbira jew b’mod perikoluż” filwaqt li t-test Ingliż tal-Art. 15(2) jirreferi għal sewqan “*in a reckless or dangerous manner*”. Huwa evidenti għalhekk illi bil-kliem “*sewqan bi traskuraġni kbira*” fl-Artikolu 15(2) il-leġislatur ried ifisser “*sewqan bla kont*”. L-iskwalifika iktar severa għal sewqan bla kont u sewqan perikoluż imposta fl-Artikolu 15(2) – b’differenza għal dik inqas severa għal sewqan traskurat imposta fl-Artikolu 15(3) – tirrifletti l-gravita’ differenti illi l-leġislatur jattribwixxi għal dawn il-modi ta’ sewqan.

Fis-sentenza fl-ismijiet ‘**Il-Pulizija v. Jason Scerri**’ (Qorti tal-Maġistrati Kumpilazzjoni Nru.: 1131/13 RM – deċiża 01/11/2018) il-Qorti qalet hekk:

> ***“Jinghad illi l-kuncett ta’ sewqan perikoluz u sewqan bla kont ghalkemm mhux imfissra espressament fil-ligi taghna, huwa identifikabbli mal-kuncett ta’ recklessness fil-ligi Ingliza***

fejn jinsab ritenut illi, sabiex jissussisti l-mens rea ta' recklessness, m'hijiex bizzejjed kondotta merament traskurata jew imprudenti izda wahda li timmanifesta non-kuranza totali ghar-riskji li johloq. Fil-kaz Quinn vs. Cunningham, Lord Justice-General Clyde fisser li sabiex tip ta' kondotta jikkwalifika bhala reckless jehtieg li jigi identifikat:- "… an utter disregard of what the consequences of the act in question may be in so far as the public are concerned."

Il-Blackstone jaghmel referenza ghall-CPS Policy for prosecuting cases of bad driving biex ifisser mil-lenti tal-ligi Ingliza, x'tip ta' sewqan jista' jitqies b'success ghall-finijiet ta' imputazzjoni ta' sewqan perikoluz:- "… racing or competitive driving; speed which is highly inappropriate for the prevailing road or traffic conditions; aggressive driving, such as sudden lane changes, cutting into a line of vehicles or driving much too close to the vehicle in front; disregard of traffic lights and other road signs, which, on an objective analysis, would appear to be deliberate; disregard of warnings from fellow passengers; overtaking that could not have been carried out safely; driving a vehicle with a load that presents a danger to other road users; where the driver is suffering from impaired ability such as having an arm or leg in plaster, or impaired eyesight; driving when too tired to stay awake; driving a vehicle knowing it has a dangerous defect; … … … or similar, in circumstances where the driver was avoidably and dangerously distracted by that."

Ferm il-konsiderazzjonijiet appena rapportati, huwa evidenti li d-differenza bejn l-addebitu tas-sewqan perikoluz u s-sewqan bla kont hija wahda ta' grad fejn, biex ir-recklessness manifestata fis-sewqan tilhaq il-grad ta' sewqan perikoluz, il-kondotta ghandha ggib maghha perikolu ghas-sigurta` tal-pubbliku u/jew proprjeta`. Infatti, jigi osservat ghall-finijiet ta' piena l-legislatur taghna pogga s-sewqan bla kont u s-sewqan perikoluz fl-istess keffa."

Il-Qorti tqis illi għalkemm ma' ġiex ippruvat is-sewqan perikoluż, madanakollu jirriżulta b'mod ċar li l-imputat saq b'manjiera bla kont u bi traskuraġni kbira. Għalhekk filwaqt li l-ewwel imputazzjoni ma' tirriżultax, il-Qorti sejra issib lill-imputat ħati tat-tieni imputazzjoni (sewqan b'manjiera bla kont) li naturalment tikkomprendi fiha t-tielet imputazzjoni (sewqan bi traskuraġni).

Imputazzjoni numru erbgħa (4)

Din l-imputazzjoni tirraviża r-reat ta' min ma' jwaħħalx il-pjanċi ta' reġistrazzjoni provduti minn Transport Malta, waħda fuq quddiem u l-oħra fuq wara tal-vettura. Mill-provi rriżulta illi l-pjanċa ta' quddiem ma' kienetx imwaħħal u filfatt kienet ġewwa l-vettura stess. Il-piena għal dan ir-reat hija stabbilita taħt l-Art. 44(7)(d) tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 368.02. Kif ġie deċiż numru ta' drabi mill-Qorti tal-Appell Kriminali[1], l-pieni pekunjarji taħt ir-Regolament 44(7) tal-L.S. 368.02 ma' jistgħux jiġu erogati mill-Qorti stante illi l-leġislatur ma' pprovdiex għal jekk dawn humiex multi jew ammendi. Għalhekk il-Qorti ma' tistax ħlief tillibera lill-imputat minn din l-imputazzjoni għar-raġuni msemmija.

Imputazzjonijiet numru ħamsa (5) u sitta (6)

Ir-reati ravviżati taħt dawn l-imputazzjonijiet entrambi jaqgħu taħt l-Art. 75 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11:

> **"75. Kull min ikun qed isuq vettura għandu jżomm fuq in-naħa tax-xellug tat-triq u, meta jkun qed jaqbeż xi vettura oħra, żiemel jew frat, <u>għandu jżomm il-vettura tiegħu fuq in-naħa tal-lemin ta' dik il-vettura</u>, żiemel jew frat ħlief f 'passaġġi tat-traffiku espressament markati għal hekk fuq it-triq, u fil-limiti ta' dawk is-sinjali, jew għal raġuni oħra xierqa.**
>
> **Meta <u>jkun ser jibdel id-direzzjoni jew il-kors jew inaqqas is-sewqan jew jieqaf, jew ikun ser jaqbeż xi vettura oħra, żiemel jew frat, kull driver għandu jeżerċita l-kura u attenzjoni xierqa, u għandu juri l-intenzjoni tiegħu b'sinjal b'idejh jew b'indikatur tat-traffiku jew b'dawl ta' indikatu</u>r."**

Jirriżulta indubbjament illi l-imputat bl-aġir tiegħu kiser l-obbligi tiegħu taħt dan l-artikolu tal-liġi billi mingħajr ġustifikazzjoni ma' żammx il-vettura fuq in-naħa tal-lemin tat-triq u naqas li juri l-intenzjoni tiegħu b'indikatur tat-traffiku tal-manuvra li kien ser jagħmel . Il-piena (li hija ta' natura kontravvenzjonali) hija pero' assorbita f'dik iżjed serja tar-reat ta' sewqan b'manjiera bla kont.

Imputazzjoni numru sebgħa (7)

---

[1] Ara fost oħrajn **<u>Pulizija v. Carmelo Sammut</u>** (App Krim 85/2015 GG, 30/10/2017) u **<u>Pulizija v. James Zammit</u>** (App Krim 66/2021 GG, 29/11/2021)

Fir-rigward ta’ din l-imputazzjoni u ċioe l-addebitu tar-reċidiva l-Prosekuzzjoni kienet jeħtieġilha minimament li tressaq:

1. prova dwar il-kundanna jew kundanni preċedenti tal-imputat (inter alia permezz tal-esebizzjoni ta’ vera kopja tas-sentenza/i in kwistjoni),
2. prova dwar il-konnotati (li għandhom ikunu preżenti fis-sentenza/i esebita/i), u
3. prova dwar li s-sentenzi jkunu tabilħaqq għaddew in ġudikat u li f’każ ta’ imposizzjoni ta’ multa, li l-multa tkun effettivament tħallset.

Kif ġie ritenut diversi drabi mill-Qrati tagħna l-fedina penali waħedha m’hijiex suffiċjenti sabiex tissodisfa din il-prova iżda tiswa biss bħala għodda sabiex tiġi kkalibrata l-piena:

> ***« Bhal ma dejjem gie ritenut, l-ahjar prova sabiex tiġi ppruvata xi akkuza bhal dawn in kwistjoni hi li tigi esebita kopja ufficjali tas-sentenza relattiva, u wara ssir il-prova ta' l-identita` … l-obbligu tal-prosekuzzjoni li tesebixxi dawk is-sentenzi jibqa' dejjem, minkejja l-esenzjoni moghtija mill-akkuzat li tipproduci prova ta' l-identita`. Jekk ma tiġix esebita jew prodotta tali prova permezz tal-kopja ufficjali tas-sentenza li tissemma fl-akkuza, allura wiehed ma jistax jghid li saret l-ahjar prova dwar jekk verament precedentement l-appellant kienx ikkommetta xi reat iehor li tieghu gie misjub hati …. »*** **(Il-Pulizija v. Jason James Agius - Qorti tal-Appell Kriminali, 105/2001 PV, 05/11/2001)**

> ***« Ghalkemm il-fedina penali tista' tittiehed in konsiderazzjoni mill-Qrati ta' Gustizzja Kriminali biex ikunu jistghu jikkalibraw il-piena, l-imputazzjoni tar-recidiva dejjem tinnecessita li ssir il-prova tal-kundanna jew kundanni precedenti; tali prova ssir permezz ta' kopja legali tas-sentenza jew sentenzi precedenti kif ukoll billi jigi ppruvat a sodisfazzjoni tal-qorti - permezz ta' xhieda jew minn ezami tal-istess sentenza jew sentenzi (jekk din jew dawn ikunu jaghtu l-konnotati mehtiega tal-persuna kkundannata) jew minn ezami tal-atti tal-kawza ta' dik is-sentenza jew ta' dawk is-sentenzi precedenti - li dawk is-sentenzi jirreferu ghall-persuna li tkun qed tigi akkużata bir-recidiva. »*** **(Il-Pulizija v. Joseph Zahra - Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri), 272/2002 VDG, 24/02/2003)**

F’din l-aħħar sentenza intqal ukoll mill-Prim’ Imħallef Emeritu Vincent De Gaetano illi:

> ***« il-Qorti tal-Magistrati m'ghandhiex tipprova taghmel tajjeb ghan-nuqqasijiet tal-Pulizija Ezekuttiva fil-mod kif din tikkonduci l-prosekuzzjonijiet taghha. M'ghandhiex lanqas, ghax***

> ***sentenza precedenti kontra l-istess individwu tkun inghatat minn dik il-Qorti presjeduta mill-istess Magistrat, tissostitwixxi dik il-konoxxenza ghall-htiega tal-prosekuzzjoni li tipprova anke l-imputazzjoni tar-recidiva beyond reasonable doubt kif suespost. »***

F'din il-kawża l-Prosekuzzjoni esebiet oltre l-fedina penali tal-imputat, vera kopja tas-sentenzi mogħtija minn din il-Qorti diversement presjeduta kontra l-imputat fis-17 ta' Frar 2015 u fl-24 ta' April 2018. Fiż-żewġ sentenzi l-imputat kien ġie immultat somma flus u ġie mogħti l-fakolta' illi jħallas il-multa f'pagamenti rateali. Fix-xhieda prodotta mill-Prosekuzzjoni dwar ir-reċidiva ma' tressqitx prova dwar jekk il-multi in kwistjoni tħallsux mill-imputat (u jekk iva, meta tħallsu) jew jekk b'mod alternattiv ġewx konvertiti f'ħabs. Fiċ-ċirkustanzi għalhekk għalkemm il-Qorti ssib li l-imputat huwa reċidiv ai termini tal-Art. 49, ma' tistax tapplika d-disposizzjonijiet tal-Art. 50 fil-konfront tiegħu.

Imputazzjoni numru tmienja (8)

Ir-reat ravviżat taħt din l-imputazzjoni (Art. 127 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11) u ċioe illi l-imputat eċċeda l-limitu ta' veloċita huwa tali li jirrikjedi *inter alia* l-aqwa prova dwar il-veloċita' li jkun għaddej biha l-imputat. F'dan il-każ il-Qorti ma' tħossx illi nġiebet l-aħjar prova u għalhekk sejra tilliberah mill-imputazzjoni.

Deċiżjoni

Għar-raġunijiet msemmija l-Qorti filwaqt li tillibera lill-imputat mill-imputazzjonijiet numru 1, 4, 7 u 8, wara li rat l-artikoli relevanti tal-liġi ossia l-Kap 65 Art. 15(1)(a) u l-Leġislazzjoni Sussidarja 65.11 issib lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet numru 2, 3, 5 u 6 u tikkundannah iħallas il-multa ta' seba' mija u ħamsin euro (€ 750). B'żieda mal-piena u peress illi l-Qorti tqis is-sewqan tal-imputat bħala wieħed li kien ta' traskuraġni kbira, l-Qorti tiskwalifikah milli jkollu jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal perjodu ta' erba' (4) xhur (Kap. 65 Art. 15(2)).

V.G. Axiak	**Y.M. Pace**
Maġistrat	**Dep. Reġistratur**